

Nacka kommun
jakob.vogel@nacka.se

Elektronisk delgivning

Anmälan om anläggande av fotbollsplaner, omklädningsrum, parkeringsytor, stängsel samt belysning, på del av fastigheten Erstavik 25:1 skifte 14, Nacka kommun

Beslut

Länsstyrelsen förbjuder med stöd av 12 kap. 6 § fjärde stycket miljöbalken (1998:808), Nacka kommun att anlägga två konstgräsplaner för fotboll med tillhörande stängsel, belysning, omklädningsrum och parkeringsytor, på del av fastigheten Erstavik 25:1, skifte 14, i Nacka kommun.

Beskrivning av ärendet

Nacka kommun har den 28 mars 2022 anmält om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken anläggandet av två konstgräsplaner för fotboll med tillhörande stängsel, belysning, omklädningsrum och parkeringsytor, på del av fastigheten Erstavik 25:1, skifte 14, i Nacka kommun, se bilaga 1.

Det aktuella området är utpekad som riksintresse för friluftsliv samt kulturmiljövård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. I området förekommer även flera arter av fladdermöss.

Tillämpliga bestämmelser

För en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det enligt 2 kap. 6 § miljöbalken väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Enligt 12 kap. 6 § första stycket miljöbalken ska en verksamhet eller en åtgärd, som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i denna balk, komma att väsentligt ändra naturmiljön anmälas för samråd till Länsstyrelsen.

Vid prövning enligt 12 kap. 6 § miljöbalken av åtgärder som kan innebära en ändrad användning av mark- eller vattenområden, ska bl.a. bestämmelserna i 3 kap. 6 § miljöbalken, om skydd för vissa områden med särskilda natur- eller kulturvärden, beaktas.

Enligt 3 kap. 6 § miljöbalken ska mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet, så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter ska särskilt beaktas. Områden som är av riksintresse för naturvärden, kulturmiljövärden eller friluftslivet ska skyddas mot ovanstående åtgärder.

Enligt 12 kap. 6 § tredje stycket miljöbalken får en verksamhet eller åtgärd som ska anmälas för samråd påbörjas tidigast sex veckor efter det att anmälan har gjorts, om inte tillsynsmyndigheten medger något annat.

Enligt 12 kap. 6 § fjärde stycket miljöbalken får myndigheten förelägga den anmälningsskyldige att vidta de åtgärder som behövs för att begränsa eller motverka skada på naturmiljön. Om sådana åtgärder inte är tillräckliga och det är nödvändigt för skyddet av naturmiljön, får myndigheten förbjuda verksamheten. Bestämmelser om rätt till ersättning vid ett sådant föreläggande eller förbud finns i 31 kap. miljöbalken.

Motivering till beslut

Inledningsvis konstaterar Länsstyrelsen att aktuellt område idag utgörs av gammal odlingsmark. De anmälda åtgärderna kommer innebära ändrad markanvändning, och att den idag öppna odlingsmarken bebyggs genom anläggandet av två konstgräsplaner för fotboll med tillhörande stängsel, belysning, omklädningsrum och parkeringsytor. På grund av höjdskillnader måste området topografi planas ut. Detta ska ske genom att den lägre nivån i väster höjs med hjälp av stödmurar, och att marknivån i öster sänks genom schaktning och förstärkning med stödmurar. Planernas respektive yta blir ca 7000 kvm meter och planerna kommer att omgärdas av stängsel med en höjd om 4-8 meter. Därutöver kommer planerna att belysas. Centralt lokaliserat avses det att anläggas ett omklädningsrum bestående av en enklare, lägre byggnad. I nära anslutning till omklädningsrummet avses även möjlighet tillskapas till parkering samt vändplan.

I förarbetena till 12 kap. 6 § miljöbalken anges att naturmiljöfrågor ofta hör ihop med kulturmiljöfrågor, samt att om samrådsmyndigheten finner att en verksamhet eller åtgärd kan komma att också skada kulturvärden, ska myndigheten underrätta den myndighet som ansvarar för kulturmiljöfrågor (se prop. 1997/98:45 del 2 s. 151-152.). I samband med att kulturresevat infördes som en ny skyddsform i

miljöbalken, konstaterade regeringen att det i förarbetena till den tidigare gällande naturvårdslagens bestämmelse om naturreservat, framhålls att begreppet natur innesluter även den kulturpräglade naturen. Regeringen konstaterar vidare att naturvårdslagens tillämpningsområde har förtydligats genom införandet av bestämmelsen i 3 a § naturvårdslagen, så att det klart framgår att den omfattar även kulturpräglade delar av naturmiljön (se prop. 1997/98:45 del 1 s. 323).

Av ovan nämnda förarbeten framgår att det inte är möjligt att göra någon tydlig distinktion mellan naturmiljön och den kulturpräglade delen av naturmiljön. Begreppet naturmiljön i 12 kap. 6 § miljöbalken ska därför anses omfatta även kulturmiljövärden (se Mark- och miljööverdomstolens dom den 7 mars 2019 i mål nr M 4255-18). Att begreppet naturmiljö bör tolkas vidsträckt och även inkludera landskapsbilden och kulturlandskapet framgår även av Naturvårdsverkets allmänna råd om anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken (NFS 2001:15).

Länsstyrelsen konstaterar att det aktuella området har dokumenterat höga kulturvärden och att området ligger inom riksintresse för kulturmiljövården, Erstaviken (AB 52, Nacka sn). Källtorps gård med tillhörande äldre odlingslandskap är ett av de uttryck som ligger till grund för riksintressets utpekande. Miljön är även utpekad som särskilt värdefull i Nacka kommuns kulturmiljöprogram.

Till den inkomna anmälan har det bifogats en kulturmiljöanalys av Källtorp. På sidorna 11-14 anges att aktuell odlingsmark utgör den enda bevarade delen av Källtorp gårds tidigare mer omfattande odlingsmarker och att odlingsmarken ingår som del i den kulturhistoriska helhetsmiljön. Länsstyrelsen delar bedömningen om det aktuella områdets känslighet för ändrad markanvändning och låga tålighet för etablering av bebyggelse och anläggningar av det slag som föreslås. En omvandling av odlingsmarken till konstgräsplaner medför att området till delar mister sin agrara karaktär och att Källtorp som agrar helhetsmiljö fragmenteras. Såväl de visuella som funktionella sambanden mellan gårdsbebyggelsen och den öppna ytan kommer att påverkas av den planerade anläggningen genom etablering av parkeringsyta, stödmurar, stängsel och belysning. Genom omvandling av den öppna odlingsmarken till en gestaltad anläggning för fotboll kommer hävden av odlingsmarken att upphöra och även påverka landskapsbilden negativt. Länsstyrelsen anser inte att de rekommendationer som lämnas för att minska den negativa påverkan är tillräckliga. Länsstyrelsen bedömer att de föreslagna åtgärdernas negativa påverkan på natur- och kulturmiljön blir så stor att den inte kan anses lämplig.

Med beaktan av ovanstående, bedömer Länsstyrelsen att den planerade åtgärden inte är förenlig med hänsyns- och hushållningsbestämmelserna i 2 och 3 kapitlen miljöbalken.

Länsstyrelsen anser inte heller att det är möjligt att förelägga om några hänsynsåtgärder enligt 12 kap. 6 § fjärde stycket miljöbalken för att begränsa skadan på naturmiljön i tillräcklig omfattning.

Vid den avvägning mellan allmänna och enskilda intressen som ska göras innan ett föreläggande eller förbud meddelas enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, anser Länsstyrelsen att det allmänna intresset av att bevara befintliga kulturmiljövärden väger tyngre än sökandens enskilda intresse av att anlägga fotbollsplaner med tillhörande anläggningar.

Med hänvisning till vad som framförts ovan förbjuder Länsstyrelsen de anmälda åtgärderna.

Upplysningar

Länsstyrelsens prövning omfattar endast bestämmelserna i 12 kap. 6 § miljöbalken om verksamhetens inverkan på naturmiljön, vad gäller naturvårds-, kulturmiljövårds- och friluftslivsaspekter. Detta samråd omfattar inte eventuella tillstånd som krävs från markägare eller annan sakägare.

Skulle någon del av verksamheten omlokaliseras krävs en förnyad anmälan enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Beslutet kan överklagas

Beslutet kan överklagas till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt enligt bilaga 2.

Beslutet har fattats av enhetschef Sara Sundin med miljöhandläggare Karolina Wallin som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Elin Sahlin medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Karta
2. Hur man överklagar

Kopia till

Nacka kommun: info@nacka.se

Naturvårdsverket: registrator@naturvardsverket.se

Riksantikvarieämbetet: registrator@raa.se

Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till antingen via e-post stockholm@lansstyrelsen.se, eller med post till Länsstyrelsen Stockholm, Box 22067, 104 22 Stockholm.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Vid förenklad delgivning anses du ha tagit del av beslutet två veckor efter att Länsstyrelsen skickade beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades**.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, stockholm@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 10 00. Ange diarienumret för detta ärende. Numret finns uppe till höger på första sidan.